

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 235/2025-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **AD-MEP s. r. o.**, Včelárska 13, Bratislava, IČO 47 748 672, zastúpenej JUDr. Elenou Lalíkovou, advokátkou, Podbrezovská 34, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/16/2024 z 30. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou domáhala proti žalovanému zaplatať sumu 503 702,97 eur s príslušenstvom z titulu neuhradenia ceny za vykonané práce na stavbe nachádzajúcej sa na [REDACTED] a patriacej žalovanému podľa zmluvy o dielo z 13. januára 2016.

3. Okresný súd Bratislava II rozsudkom č. k. 23Cb/25/2017-819 z 15. decembra 2020 žalobu zamietol s odôvodnením, že sťažovateľka v konaní (i) neuniesla dôkazné bremeno týkajúce sa vykonaných a vyúčtovaných prác na danom diele, (ii) nepredložila stavebnoprávnu dokumentáciu, (iii) konateľ sťažovateľky pri prevode svojho výlučného obchodného podielu v žalovanej spoločnosti nedodrжал ustanovenia zmluvy o finančnom záväzku, ktorý vyplýval

zo zmluvy o dielo, (iv) súdnym rozhodnutím mal žalovaný uloženú povinnosť nevykonávať na predmetnom diele akékoľvek stavebné či rekonštrukčné práce, preto zmluva o dielo bola v príkrom rozpore s uvedeným súdnym rozhodnutím, (v) v zmluve o dielo boli viaceré nezrovnalosti a pochybnosti, (vi) v konaní predložené čestné vyhlásenia rôznych subjektov o vykonaní niektorých prác považoval za účelové a málo pravdepodobné, keď boli vykonané bez nároku na odmenu, (vii) v čase uzatvorenia zmluvy o dielo existoval medzi stranami sporu konflikt záujmov, keďže u oboch bola jediným konateľom a spoločníkom totožná osoba. Okresný súd tiež neakceptoval návrh sťažovateľky na vypočutie ďalších svedkov z dôvodu neúčelnosti a nehospodárnosti konania.

4. Krajský súd v Bratislave na odvolanie sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 1Cob/98/2021 z 24. augusta 2023 rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a všetky úvahy a postupy okresného súdu posúdil ako vecne a procesne správne. Výslovne uviedol, že žalovaný síce nepoprel, že predmetné dielo bolo zrekonštruované, avšak namietal, že túto rekonštrukciu nevykonala sťažovateľka. Krajský súd potvrdil aj neúčelnosť vykonania výsluchov svedkov.

5. Sťažovateľka podala proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), ako aj z § 421 ods. 1 CSP.

6. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 4Obdo/16/2024 z 30. decembra 2024 dovolanie sťažovateľky podľa § 447 písm. c) a f) CSP odmietol ako neprípustné bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti rozsudku krajského súdu, s odôvodnením, že k namietnutej procesnej vade podľa § 420 písm. f) CSP, ku ktorej malo dôjsť nedostatočným odôvodnením súdnych rozhodnutí, nesprávnou realizáciou voľného hodnotenia dôkazov, nesprávnym a neúplným dokazovaním vo vzťahu k skutkovým zisteniam, nedošlo. Tento záver odôvodnil tým, že (i) sťažovateľka nepreukázala reálne vykonanie diela podľa písomnej zmluvy o dielo v tvrdenom rozsahu, (ii) k samotnému vykonaniu diela vôbec nedošlo a (iii) pokiaľ by aj k nejakej rekonštrukcii predmetnej nehnuteľnosti došlo, v takom prípade by nešlo o platnú a účinnú zmluvu o dielo, lebo [REDAKOVANÉ] ako konateľ obidvoch spoločností (strán sporu) takúto dohodu nemohol uzavrieť.

7. K námietke sťažovateľky o porušení zásad dôkazného konania odvolacím súdom (aj súdom prvej inštancie) dovolací súd uviedol, že ak aj v priebehu konania súd nevykoná všetky navrhnuté dôkazy, jeho následkom môže byť len neúplnosť skutkových zistení vedúca k vydaniu nesprávneho rozhodnutia, ale nie vada konania podľa § 420 písm. f) CSP. Rovnako aj v situácii, ak by súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu iba vecne nesprávne. Táto skutočnosť prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné.

8. Aj podľa dovolacieho súdu bola bez právneho významu skutočnosť, kto iný práce vykonal, v ktorom období a v akom rozsahu, pretože sťažovateľke môže patriť nárok na zaplatenie ceny za dielo iba v prípade, ak práce sama v zmysle zmluvy o dielo vykonala a ich vykonanie preukázala.

9. K námietke o tzv. deformácii vykonaných dôkazov, ktorú dovolací súd vyhodnotil ako prehodnocovanie dokazovania, uviedol, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní, lebo nie je oprávnený preskúmať správnosť

a úplnosť skutkových zistení, pretože v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, ale zároveň dodal, že jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania, keď má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neutržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle. Dovolací súd takého pochybenie nižších súdov nezistil.

10. K namietanej otázke nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 CSP týkajúcej sa nárokov zo zmluvy o dielo dovolací súd uviedol, že sťažovateľka v dovolaní relevantnú právnu otázku nevymedzila spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, ktorú by bolo možné podradiť pod niektorý z dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP, ani neoznačila rozhodnutia dovolacieho súdu relevantné pre toto posúdenie. Navyše otázka výkladu zmluvných dojednaní ani nespádala pojmovovo pod právne posúdenie veci.

II. Argumentácia sťažovateľky

11. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že dovolanie nie je prostriedkom na revíziu skutkových tvrdení a tiež nie je určené na prehodnotenie vykonaného dokazovania. Preskúmanie logickej, funkčnej a teleologickej konzistentnosti hodnotenia dôkazov je však podľa sťažovateľky súčasťou posudzovania práva na spravodlivý proces. V tomto kontexte je preto hodnotenie dôkazov preskúmateľné. V opačnom prípade by skutkové závery ostali nedotknuteľné tak, ako ich uzavrel krajský súd. Právny poriadok umožňuje aj dovolaciemu súdu, aby preskúmal, či hodnotenie dôkazov nie je natoľko svojvoľné, že dochádza k porušovaniu tohto práva. Ani zásada voľného hodnotenia dôkazov nevytvára pre všeobecný súd priestor na ľubovoľné (svojvoľné) hodnotenie dôkazov.

12. Nesprávne zistenie skutkového stavu veci má vždy vplyv na nesprávne právne posúdenie veci tak, ako sa to stalo aj v prejednávanej veci. Najvyšší súd vôbec nepristúpil k preskúmaniu práva na spravodlivý proces z hľadiska arbitrárnosti vyvodeného skutkového záveru z dôkazov, z ktorých bol vyvodený opačný záver, ako z nich v skutočnosti vyplýval. Zásada viazanosti zisteným skutkovým stavom neznamena, že najvyšší súd je viazaný takou interpretáciou dôkazu, ktorá v sebe obsahuje ničím nepodloženú účelovo vytvorenú domnienku, ktorej jediným cieľom bolo vylúčiť danosť nároku sťažovateľky. Rovnako túto zásadu nemožno interpretovať ako nemožnosť najvyššieho súdu reagovať na zjavný, ničím neodôvodnený, a preto arbitrárny skutkový omyl.

13. Sťažovateľka v priebehu celého konania poukazovala na to, že pre uzavretie zmluvy o dielo sa nevyžadovala písomná forma. Ak z obsahu zmluvy nevyplývajú podstatné náležitosti, môže ísť o nepomenovanú zmluvu, pokiaľ záväzky strán sú dostatočne určité. Na platnosť uvedených zmlúv nemá vplyv ani to, že boli uzavreté v čase, keď už boli niektoré práce vykonané, ani to, či na predmet diela (ne)bolo vydané stavebné povolenie alebo že niektoré práce sa vykonávali subdodávateľsky, alebo za niektoré práce zhotoviteľ svojim dodávateľom nezaplatil. To všetko však všeobecné súdy vyložili opačne v neprospech sťažovateľky.

14. Z obsahu spisu bolo zreteľne preukázané, že sťažovateľka vykonala rozsiahlu rekonštrukciu predmetnej stavby v priebehu rokov 2014 – 2016. Zmluvu o dielo bolo preto možné považovať

za potvrdenie o jej uzavretí v konkludentnej podobe v čase, keď jediným spoločníkom a konateľom obidvoch strán konania bola tá istá osoba, čo nemalo žiaden vplyv na uplatnený nárok.

15. Procesný postup súdov nižších inštancií, ktorým odmietli vykonať sťažovateľkou navrhnuté dôkazy (výsluch svedkov, obhliadku diela na mieste), ktoré by mali podstatný vplyv na posúdenie skutkového stavu, možno kvalifikovať ako porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie či na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, keďže nevykonanie účastníkom konania navrhovaného dôkazu by ho oproti druhému účastníkovi konania znevýhodňovalo. Súdna ochrana tak nebola sťažovateľke poskytnutá v zákonom predpokladanej kvalite.

16. Podľa sťažovateľky pokiaľ ide o posúdenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 CSP, nemožno súhlasiť ani so záverom dovolacieho súdu, že zistenie typu a obsahu zmluvy o rekonštrukcii predmetnej stavby a nárokov z nej vyplývajúcich za pomoci výkladu prejavu vôle zmluvných strán je tu otázkou skutkovou. Najvyšší súd preto dostatočne nerozlíšil medzi pojmi „právne posúdenie“ a „skutkové zistenie“, v dôsledku čoho neprípustne vyložil § 421 v spojení s § 432 CSP.

17. Najvyšší súd svojvoľne urobil aj ďalší záver, že sťažovateľka neoznačila žiadne rozhodnutie dovolacieho súdu, ktoré by bolo relevantné pre právne posúdenie veci. Napokon dovolateľ ani nie je povinný uvádzať akúkoľvek judikatúru na účel prípustnosti jeho dovolania podľa § 421 CSP. Tú si má totiž vyhľadať najvyšší súd a skúmať, či niektorý z dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je daný (III. ÚS 312/2022).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

18. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie rovnosti strán (čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľky v konaní o zaplatenie.

19. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Podmienkou je, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná ani formalistická a aby bola čo najustálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musia v celom rozsahu rešpektovať základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

20. Ústavný súd tiež považuje za potrebné pripomenúť, že nie je skutkovým súdom, a preto nie je oprávnený preskúmať skutkové zistenia všeobecných súdov a spochybňovať výsledky záverov vyplývajúcich z nimi vykonaných dôkazov, a to aj za predpokladu vzniku možnosti určitých faktických pochybení v procese vykonávania a posudzovania dôkazov, pokiaľ tieto výsledky hodnotenia dôkazov a posudzovania výsledkov procesu dokazovania zodpovedajú

pravidlám právnej a formálnej logiky, nie sú navzájom rozporuplné a vytvárajú celistvý rámec ako podklad na rozhodnutie (m. m. I. ÚS 230/2013).

21. Ústavný súd v tejto súvislosti tiež zdôrazňuje, že jeho úlohou nie je pôsobiť ako tzv. štvrtá inštancia súdnictva a poskytovať ochranu pred skutkovými a/alebo právnymi omylmi všeobecných súdov. Výklad a aplikácia zákonov patria do právomoci všeobecných súdov, a pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu do neho zasahovať. Napokon ústavný súd zdôrazňuje, že jeho úlohou nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“, ale posúdenie jeho ústavnej udržateľnosti (m. m. IV. ÚS 325/08, III. ÚS 462/2012).

22. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd sa zaoberal a vyrovnal s dôvodmi sťažovateľky uvedenými v dovolaní, ale pretože sa s nimi nestotožnil, odmietol dovolanie ako neprípustné. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu procesné právne normy výslovne umožňujú, a aj preto použitý spôsob v konkrétnom prípade neznamená odopretie prístupu k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

23. Závery najvyššieho súdu založené na objasnení podstaty tzv. zmätočnej vady a ústiace do konštatovania, podľa ktorého sťažovateľkou namietané nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu), ktoré najvyšší súd, vychádzajúc z podrobne zisteného skutkového stavu okresným súdom, dostatočného odôvodnenia nevykonania dôkazov navrhovaných sťažovateľkou, vyhodnotenia zisteného skutkového stavu, aplikácie príslušných zákonných ustanovení a vysvetlení právneho posúdenia súdmi nižšej inštancie, nevidel, možno považovať za dostatočne odôvodnené a podopreté obsahom súdneho spisu (bod 34 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia).

24. Ďalší okruh námietok sťažovateľky súvisí s nedostatkami v procese dokazovania (porušenie zásady zákazu tzv. deformácie dôkazu, nezaobranie sa jej návrhmi na vykonanie dokazovania, resp. odmietnutím vykonania navrhovaných dôkazov), v dôsledku čoho malo byť porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu, ako aj právo na rovnosť v konaní.

25. Najvyšší súd v bode 38 napadnutého uznesenia k uvedenému poukázal na svoju judikatúru, v zmysle ktorej rozhodnutie súdu o nevykonaní určitého dôkazu (napr. preto, lebo je podľa názoru súdu pre vec nevýznamný alebo nadbytočný) alebo o vykonaní iných dôkazov na zistenie rozhodujúcich skutočností môže mať za následok iba neúplnosť skutkových zistení, nejde však o znemožnenie uplatnenia procesných práv a nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (R 125/1999). Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazu ako samostatná skutočnosť nezakladá vadu podľa § 420 písm. f) CSP.

26. Najvyšší súd konštatoval s poukazom na obsah spisu (bod 39 napadnutého rozhodnutia), že dokazovanie v danej veci bolo vykonané podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku. Podľa najvyššieho súdu odvolací súd v súvislosti s námietkou sťažovateľky o neprímeranom prenesení dôkazného bremena vo vzťahu k preukázaniu, kto práce na stavbe vykonal (ak to nebola sťažovateľka), zdôrazňujúc potrebu rešpektovania tzv. negatívnej dôkaznej teórie, konštatoval, že uvedené tvrdenie je bez právnej relevancie. Sťažovateľka ako žalobkyňa bola povinná preukázať, že práce vykonal, a nie kto práce vykonal, ak to nebola podľa tvrdení

žalovaného ona. Odvolací súd (bod 13 rozsudku krajského súdu) sťažovateľke dostatočne vysvetlil, ktoré dôkazy jej tvrdenia vyvracali. Bolo povinnosťou sťažovateľky jej tvrdenia v konaní podporiť relevantnými dôkazmi, apelujúc na súdmi aplikovanú zásadu koncentrácie konania, čo však sťažovateľka neučinila. V tejto súvislosti ústavný súd dopĺňa, že strana sporu musí uniesť dôkazné bremeno týkajúce sa jej tvrdenia; kto tvrdí, dokazuje (*affirmanti incumbit probatio*). Inak povedané, strana musí preukázať to, čo tvrdí, len potom môže súd zobrať jej tvrdenie za základ svojho rozhodnutia. Také preukázanie tvrdených skutočností u sťažovateľky zreteľne absentovalo.

27. Najvyšší súd reagoval aj na sťažovateľkou vznesenú námietku porušenia princípu rovnosti strán v konaní (bod 41 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), konštatujúc, že obom procesným stranám bol v súdnom konaní daný priestor predniesť svoje návrhy na vykonanie dokazovania, a pokiaľ niektorý z navrhovaných dôkazov vykonaný nebol, konajúce súdy svoj procesný postup riadne odôvodnili. Oba súdy potvrdili neúčelnosť a nehospodárnosť vykonania sťažovateľkou navrhovaných výsluchov svedkov (rodinných príslušníkov konateľa sťažovateľky), z ktorého nebolo jasné, k akej skutočnosti sa majú vyjadriť (bod 15 rozsudku krajského súdu). Rovnako ako neúčelný bol posúdený návrh na vykonanie výsluchu bývalej spoluvlastníčky stavby, ktorá však nebola zmluvnou stranou zmluvy o dielo (bod 16 rozsudku krajského súdu) a v súvisiacom konaní o nariadenie neodkladného opatrenia menovaná súhlas na realizáciu diela neposkytla. Pokiaľ sťažovateľka namietala nevykonanie obhliadky miesta, k uvedenému návrhu sa okresný súd nevyjadril, čo napravil v odvolacom konaní krajský súd, konštatujúc, že pokiaľ nebolo realizované znalecké dokazovanie (sťažovateľka v konaní navrhla predloženie súkromného znaleckého posudku, ktorý napokon nepredložila), nebol dôvod ani na obhliadku miesta (bod 14 rozsudku krajského súdu).

28. Ignorovanie návrhov sťažovateľky na vykonanie dôkazov, s ktorých nevykonaním sa v odôvodnení krajský súd riadne vysporiadal, preto nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, lebo týmto postupom súd neporušil právo sťažovateľky na spravodlivý proces, korešponduje ustálenej judikatúre dovolacieho súdu a nesignalizuje ústavnú neudržateľnosť napadnutého rozhodnutia.

29. Rovnaký záver platí k sťažovateľkou uplatnenej námietke o nesprávnom hodnotení vykonaných dôkazov krajským súdom, ktorú tiež bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, lebo (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie, (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá.

30. Najvyšší súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, má však možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ako v sťažnosti uvádza aj sťažovateľka. Najvyšší súd v danej veci vyhodnotil, že závery súdov nižšej inštancie založené na vykonaných dôkazoch a ich posúdení vo vzájomných súvislostiach sú jasné a logické, a preto dovolanie v tejto časti odmietol, nenachádzajúc vadu

zmätočnosti. Najvyšší súd nebol oprávnený prehodnocovať skutkové závery, ku ktorým dospel odvolací súd, čoho sa v podanom dovolaní (ktoré v podstatnom kopíruje sťažostnú argumentáciu) sťažovateľka domáhala. Ústavný súd len dodáva, že širší prieskum skutkových zistení nie je dostupný ani v konaní o ústavnej sťažosti, keďže ani ústavný súd nie je skutkovým súdom na úrovni súdu prvej inštancie alebo odvolacieho súdu.

31. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd sa stotožnil so záverom najvyššieho súdu o neprítomnosti nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ako aj absencii dôkaznej vady v prejednávanej veci, zohľadňujúc aj nedostatočnosť sťažovateľkinej argumentácie, ktorá je založená predovšetkým na všeobecnom nesúhlase s napadnutým rozhodnutím a polemike so zistenými skutkovými okolnosťami v danej právnej veci.

32. K sťažovateľkou uplatnenému dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia najvyšší súd poukázal na všeobecné východiská uplatňované pri jeho posúdení, zdôrazňujúc, že právna otázka formulovaná dovolateľom musí byť vymedzená spôsobom predpokladaným v § 432 CSP. Sťažovateľka v dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie zmluvy o dielo, ktorá podľa jej názoru nemusela byť uzatvorená v písomnej forme a na jej platnosť nemá mať vplyv ani jej uzatvorenie v čase, keď už boli niektoré práce na diele vykonané. Sťažovateľka dovolací dôvod podľa § 421 CSP nekonkretizovala s odôvodnením, že dovolací súd v zmysle zásady *iura novit curia* nie je viazaný takým vymedzením a skúma ho aj sám. Sťažovateľka neoznačila žiadnu judikatúru dovolacieho súdu, ktorá by preukazovala odklon pri riešení právnej otázky, resp. rozdielnosť právneho riešenia.

33. Najvyšší súd jasne argumentoval, že len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa sťažovateľky riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku podľa § 421 ods. 1 CSP. Poukázal na to, že pokiaľ dovolateľ nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže dopĺňať dovolanie, keďže takým postupom by došlo k porušeniu princípu tzv. rovnosti zbraní. Najvyšší súd tiež sťažovateľke ozrejmil zjavné nepochopenie zásady *iura novit curia*, ktorú nie je možné vo vzťahu k uplatňovanému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 CSP uplatňovať a suplovať tak pasivitou dovolateľa. Súčasne s poukazom na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 139/2022 najvyšší súd konštatoval, že mu vo všeobecnosti nemožno pripisovať úlohu vykladať obsah zmluvných dojednaní.

34. Pokiaľ ide o otázku vymedzenia dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, závery najvyššieho súdu korešpondujú aj s judikatúrou ústavného súdu, keď za situácie, keď absentovalo zdôvodnenie prípustnosti uvedeného dovolacieho dôvodu, nebol najvyšší súd povinný ho svojím výkladom fakticky dopĺňať, domýšľať si a bádať nad tým, čo mala sťažovateľka na mysli (obdobne sp. zn. III. ÚS 47/2019).

35. Ústavný súd zdôrazňuje, že v dôsledku nedostatočného vymedzenia dovolacích dôvodov najvyšší súd ako súd dovolací ani nemohol pristúpiť k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu, pretože pristúpením k meritórnemu prieskumu by neprípustným spôsobom nahrádzal povinnosť dovolateľa, teda v danom prípade sťažovateľky, jasne a zreteľne vymedziť dovolacie otázky, čím by uskutočnil procesne neprípustný dovolací prieskum (I. ÚS 190/2022).

36. Ústavný súd konštatuje, že právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom uznesení zdôvodnený vyčerpávajúcym spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení

napadnutého uznesenia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky odmietnuť ako neprípustné, a ústavne konformným spôsobom sa vysporiadal so všetkými dovolacími námietkami sťažovateľky. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, neuvádzajúc relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným.

37. Vychádzajúc z týchto skutočností, ústavný súd dospel k záveru, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

38. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky (zrušenie napadnutého uznesenia, priznanie trov konania) v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu